

Nätutvecklingsplan 2027 - 2036

Vallebygdens Energi ekonomisk förening

Preliminär nätutvecklingsplan inför samråd

Dokumentversion	Datum	Sign.
Ver. 1, preliminär	2026-09-14	JJ

Innehåll

Bakgrund och syfte	3
1. Uppgifter om företaget och företagens elnät	4
1.1 Uppgifter om företaget	4
1.2 Uppgifter om företagens elnät	4
1.3 Karta över området där företaget bedriver nätverksamhet	5
2. Behov av överföringskapacitet i elnätet	6
2.1 Redogörelse för företagens prognosarbete	6
2.2 Behovet av överföringskapacitet i elnätet 2025 – 2034	6
2.2.1 Redogörelse för ökning och minskning av behov av överföringskapacitet	8
2.3 Systemets nuvarande förmåga att möta prognosen	9
3. Planerade investeringar och alternativa lösningar	10
3.1 Företagets tillvägagångssätt vid planering av åtgärder	10
3.1.1 Redogörelse för valet av investeringar som företaget redovisat	10
3.1.2 Redogörelse för valet av det mest kostnadseffektiva alternativet	10
3.2 Planerade investeringar	11
3.2.1 Kompletterande information om planerade investeringar	12
3.3 Behov av flexibilitetstjänster och andra resurser	12
3.3.1 Det förväntade behovet	12
3.3.2 Redogörelse för olika typer av åtgärder inklusive omfattning av behovet av åtgärderna	12
3.3.3 Omdirigering	13
4. Företagets bedömning om de planerade åtgärderna för perioden 2027–2036 möter behovet	13
5. Samråd	13
5.1 Redovisning av resultat från offentligt samråd.	13

Bakgrund och syfte

Samtliga elnätsföretag har enligt ellagen (1997:857) och förordningen (2022:585) en skyldighet att upprätta, offentliggöra och lämna in en nätutvecklingsplan till Energimarknadsinspektionen.

Energimarknadsinspektionen har tagit fram en föreskrift och allmänna råd om nätutvecklingsplaner, EIFS 2024:1 samt ändringsföreskriften EIFS 2026:4 som klargör för elnätsföretag vad nätutvecklingsplanen ska innehålla och hur den ska vara uppbyggd med innehåll och rubriker.

Nätutvecklingsplaner ska skapa transparens vad gäller de flexibilitetstjänster som behövs på medellång och lång sikt och ange planerade investeringar under de kommande fem till tio åren, med särskild tonvikt på den huvudsakliga distributionsinfrastruktur som krävs för att ansluta ny produktionskapacitet och ny förbrukning, inklusive ladd-stationer för elfordon.

Elnätsföretaget ska med de som är berörda genomföra ett offentligt samråd av nätutvecklingsplanen som ska pågå under minst sex (6) veckor.

Energimarknadsinspektionen anser att samråd har skett om nätutvecklingsplanen går att finna på elnätsföretagets webbplats, planen ska vara åtkomlig för berörda systemanvändare, det ska vara möjligt att lämna synpunkter och finnas tydliga instruktioner om hur synpunkter kan lämnas.

Nätutvecklingsplanen ska ha en tioårig planeringshorisont och uppdateras minst vartannat år. Offentliggörandet och inlämnandet till Energimarknadsinspektionen ska ske senast den 31 december året innan den tidsperiod som avses för nätutvecklingsplanen.

1. Uppgifter om företaget och företagets elnät

1.1 Uppgifter om företaget

Företagsnamn	Vallebygdens Energi ekonomisk förening
Organisationsnummer	768400-2202
Adress	Skaravägen 18, 532 72 Axvall
Telefon	0511 – 624 20
e-post	kundtjanst@vallebygdens.se
Kontaktperson	Jörgen Johansson
Redovisningsenhet	REL00201

Länk till fastställd nätutvecklingsplan <https://vallebygdens.se/>

Länk till slutlig samrådsredogörelse <https://vallebygdens.se/>

1.2 Uppgifter om företagets elnät

Vallebygdens Energi har ansvaret för elnätet i Vallehärad och närliggande område och har cirka 2700 kunder.

Elnätet är ett landsbygdsnät med några samhällen som Axvall, Broddetorp, Eggby och Varnhem och är till största del ett jordkabelnät inom spänningarna 0,4-20kV.

Elnätet finns inom Skara kommun, Falköpings kommun och Skövde kommun.

Nätet består av cirka 345km jordkabel för lågspänning, cirka 210km jordkabel och 2km isolerad luftledning för högspänning samt cirka 220st nätstationer.

Vallebygdens Energi har sedan 2026 Vattenfall Eldistribution AB lokalnät "MYN" som kund.

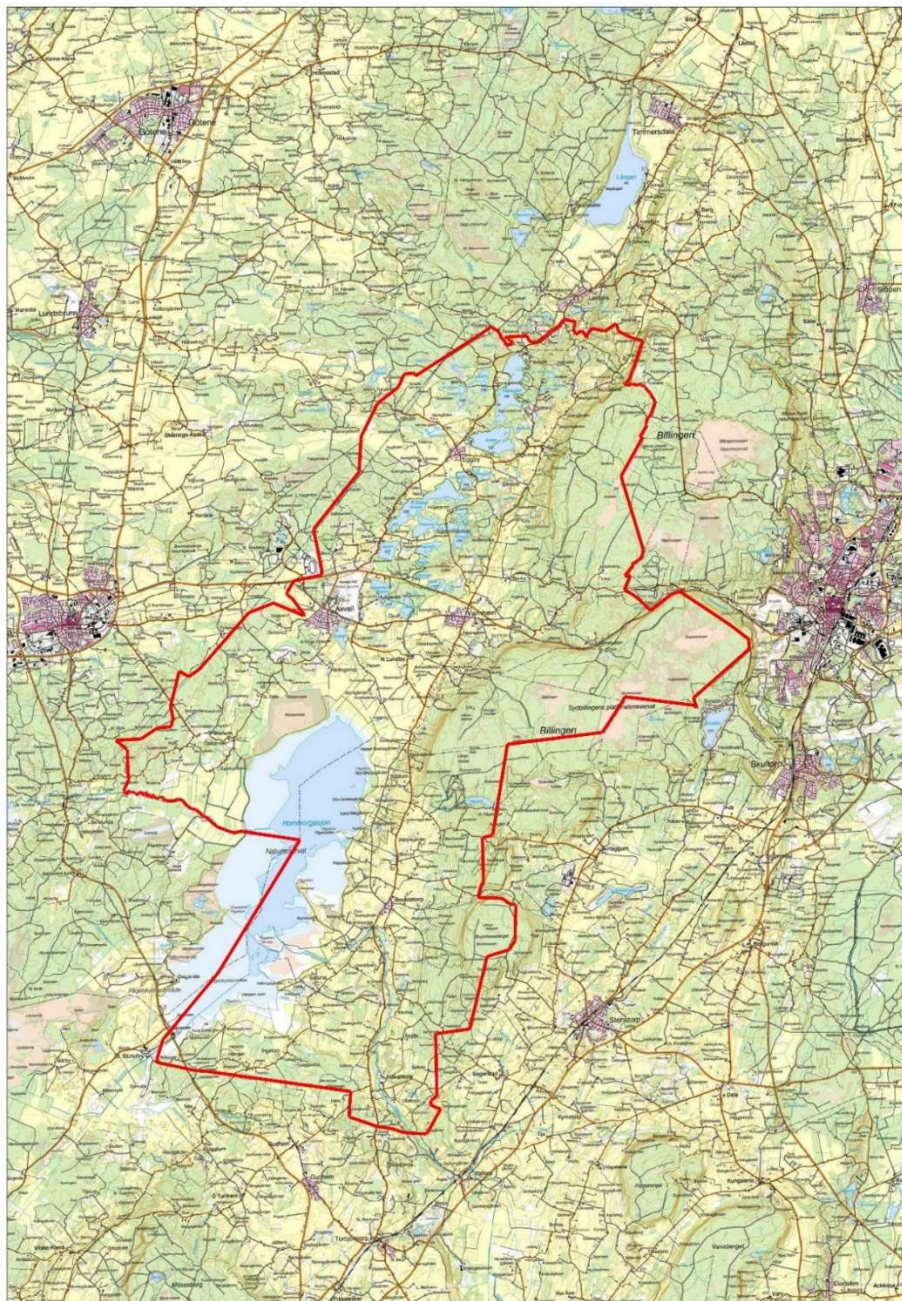
Vallebygdens Energi har i dag två inmatningspunkter från Vattenfalls regionnät, en punkt för 40kV ägs och driftas av Vallebygdens Energi, den andra punkten på 10kV ägs och driftas av Vattenfall Eldistribution AB.

Den abonnerade effekten för konsumtion är sammanlagt på 14MW från regionnätet.

Den sammanlagda installerade effekt för solproduktion i Vallebygdens energis nät uppgår till cirka 5MW, och från Vattenfall Eldistribution AB lokalnät "MYN" är effekt från sol- och vindproduktion cirka 2,5MW i vår anslutningspunkt.

Den högsta produktionseffekt som matas ut till regionnätet är cirka 4,5MW.

1.2 Karta över området där företaget bedriver nätverksamhet

2. Behov av överföringskapacitet i elnätet

2.1 Redogörelse för företagets prognosarbete

Vallebygdens Energi har samarbete med kommunerna om planer för framtida utveckling av samhällen och landsbygden inom vårt nätområde. Vi har nära kontakt med våra kunder för att kunna möta deras framtida behov.

Omvärldsanalysen tillsammans med befintliga data om historiska laster och kundsammansättning skapar en bred grund för en god nutidsanalys av lasterna i nätet.

Områden som bedöms bidra till ökade laster i nätet är nya bostäder i samhällen och på landsbygden, omställning i jordbruksverksamhet, ladd-infrastruktur, förändring av fastigheters uppvärmning från fastbränslen till värmepumpslösningar.

Utbyggnaden av förnyelsebar elproduktion så som solceller (mikroproduktion) och produktionsanläggningar med solceller och batterier för energilager kommer att få en stor påverkan på elnätet framöver.

Vallebygdens Energi har ett nära samarbete med intilliggande nätbolag om utveckling, erfarenhets- och kunskapsutbyte samt framtida behov och förändringar som påverkar lokalnäten och regionnätet.

I prognosarbetet görs antagande utifrån tillgängliga data samt historisk tillväxt och den långsiktiga förväntade samhällsutvecklingen. I ett kortsiktigt perspektiv tas det även hänsyn till mindre pågående anslutningsärenden. Större anslutningar på längre sikt är svåra att förutspå och kan ha stor påverkan på nätet, dessa hanteras när de uppstår.

Avstämning med regionnätsägaren sker återkommande för att klargöra framtida behov av ökad effekt i inmatningspunkterna samt den ökande mängden utmatning av produktion från sol och vind samt energilager.

2.2 Prognos av behovet av överföringskapacitet i elnätet 2027 – 2036

Prognosen för elnätets framtida belastning är att Vallebygdens Energis nät är väl dimensionerat för att klara prognostirade effektökningar och med en nybyggd mottagningsstation för nätområdet så är förmåga framtidssäkrat för den prognostiserade perioden 2027 - 2036.

En solcellsproduktionsanläggning på 7MW med batterier på 5MW för energilager finns med i prognosen för perioden 2027 - 2037. Denna anslutning är klarställd med regionnätet för ökningen av den abonnerade produktionseffekten.

Bedömningen är att antalet bostäder i elnätsområdet kommer att öka med cirka 1-2% per år, för detta behov kommer det behövas mindre investeringar men är till stor del täckt av det befintliga elnätets kapacitet.

Ett antal kunder med större fastigheter har aviserat behov av att byta ut befintliga fastbränslepannor till värmepumpslösningar vilket ger ett ökat effektuttag. För detta behov kommer det behövas mindre investeringar men är till stor del täckt av det befintligt elnätets kapacitet.

I Vallebygdens Energis elnät finns idag cirka 25st fordonsladdare för allmänheten, installerade på landsbygden och i samhällen. Prognosen för framtida utbyggnad bedöms att rymmas inom befintligt elnät.

Fordonsladdningen vid egen bostad bedöms att rymmas inom befintligt elnät och finns med i effektprognosen.

2026 har cirka 12% av kunderna en produktionsanläggning, den sammanräknade installerade effekten är cirka 5MW. Vår prognos är att nya anslutningar av produktionsanläggningar inte kommer att vara lika intensiv som de senaste åren, utan beräknas öka med cirka 0,1 - 0,2MW per år, men trenden med batterier för energilager i egen bostad medför att den ökande effektbehovet i nätet ser ut att dämpas.

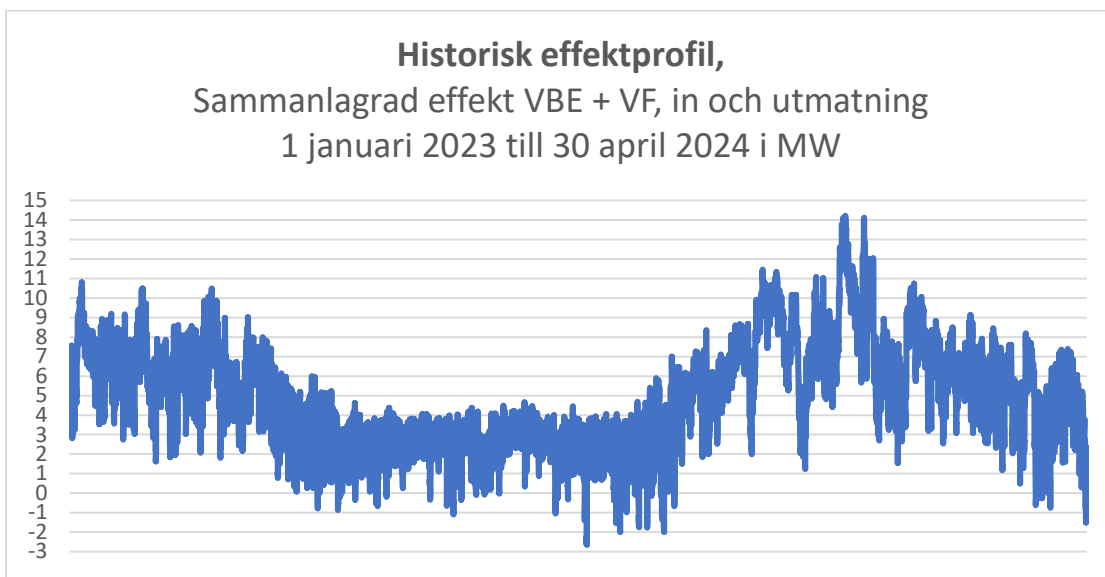
För att klara den framtida ökningen av mikroproduktion kan det behövas mindre investeringar så som byte av transformatorer och lokala förstärkningar av lågspänningsnätet.

Större anläggningar med batterier för energilager är svåra att prognostisera då dessa i hög grad påverkas av politik och förändrade regler samt utformning av framtida stöd- och flex tjänster, det är därför svårt att prognostisera investeringar för detta.

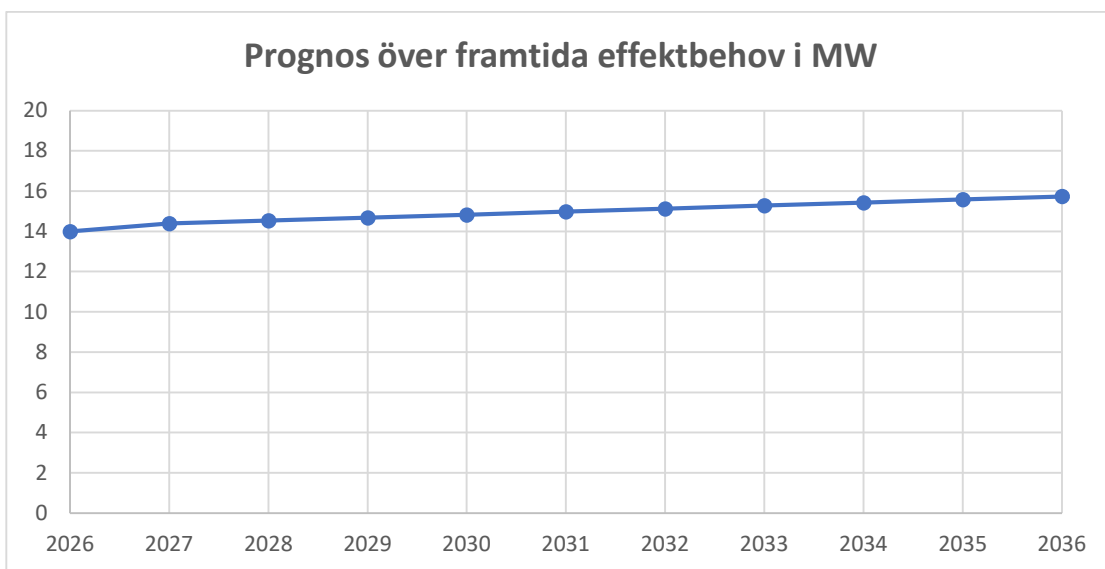
2.2.1 Redogörelse för ökning och minskning av överföringskapacitet

Effektprognos, Vallebygdens Energi har inte sett några större förändringar av effektuttaget under de senaste fem åren. Förändringar i effektuttaget har varit direkt kopplat till väderförhållande och kalla vinterperioder.

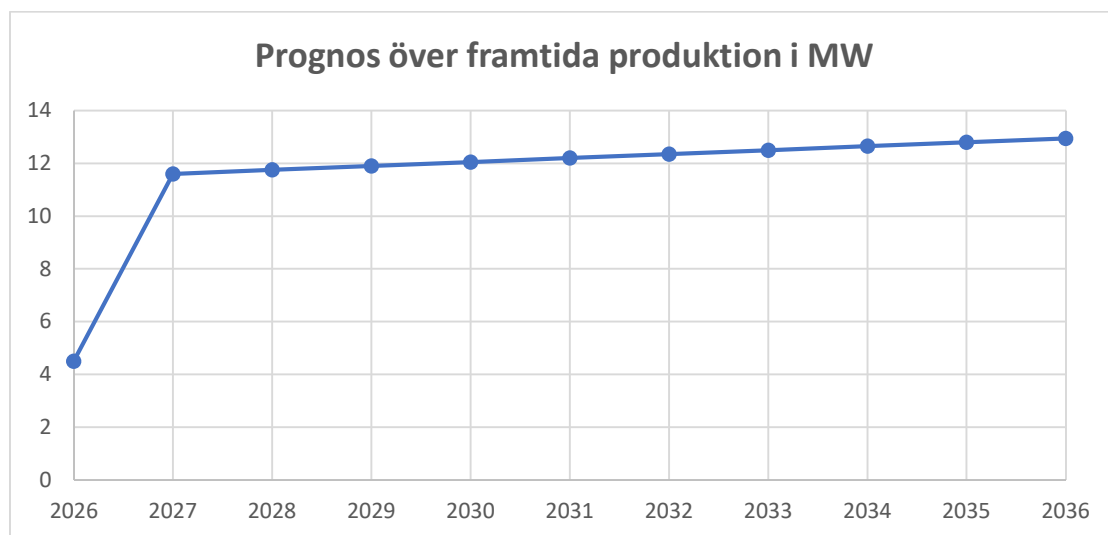
Nedan redovisas den sammanlagrade historiska effektprofilen för Vallebygdens Energi (VBE) och Vattenfall Eldistribution AB (VF) intilliggande lokalnät vilket har anslutits till Vallebygdens Energis mottagningsstation under 2026.

Prognosen för ökat i effektuttag bedöms vara 1-2% per år 2027 till 2036.

I prognosen finns en produktionsanläggning om 7MW som ansluts under 2027.
Mikroproduktion bedöms öka med 1% per år 2027 till 2036

2.3 Systemets nuvarande förmåga att möta prognosen

Vallebygdens Energis befintliga elnät klarar dagens effekt- och produktionsbehov utan problem.

Det befintliga elnätet kommer till största del klara den framtida prognosen.

Prognosens effektökningar till regionnätet är till stora delar klarställd med Vattenfalls regionnät. Vi ser dock att regionnätets förmåga kommer att bli ansträngt framför allt då redundanta funktioner i regionnätet ska användas och kommer att behöva förstärkas i framtiden.

3. Planerade investeringar och alternativa lösningar

3.1 Företagets tillvägagångssätt vid planering av åtgärder

Vallebygdens Energi ligger långt fram i att bygga ett robust elnät rustat för kommande effekthöjningar. Fokus har under en längre period varit att kablifiera luftledningsnätet för att öka leveranssäkerheten i landsbygdsnätet, samt att utifrån ålder, driftsäkerhet, underhållsbehov, risk och sårbarhet göra bedömningar var åtgärder är mest lämpliga att genomföra. Denna strategi har medfört att elnätets förmåga att klara prognosen på framtida effekthöjningar är mycket god.

För att kunna genomföra våra projekt är samarbete med Länsstyrelsen en viktig del av planeringen då delar av vårt nätområde har landskapsbildsskydd, Natura 2000 och flertalet naturreservat vilket kan ha stor påverkan på projektens genomförande.

3.1.1 Redogörelse för valet av investeringar som företaget redovisat

Vallebygdens Energi redovisar nedan de större planerade projekten och de generella åtgärder som kommer att behövas för att klara prognosen.

3.1.2 Redogörelse för valet av det mest kostnadseffektiva alternativet

Vallebygdens Energi har valt beprövade lösningar för att säkerställa låga framtida driftkostnader och många projekt har utförts som samförläggning med andra samhällsnyttor så som vatten- och avloppsprojekt och fiberprojekt, vilket har medfört kostnadseffektivitet.

För framtida projekt kommer flexibilitetstjänster att utvärderas om dessa kan bidra till ökad kostnadseffektivitet.

3.2 Planerade investeringar

Perioden 2025 till 2034

Projekt	Syfte	Status	Planerad Driftsättning
Produktion 7MW Sol och energilager	Produktions- anläggning.	pågående	2027
Kablifiering kvarstående friledningsnät	Driftsäkerhet. Öka kapacitet.	Planerad	2027
Nätstationsbyten landsbygd	Reinvestering. Driftsäkerhet. Öka kapacitet.	Planerad	2027 - 2037
Nätstationsbyten och nya kablage 10kV i Varnhem	Reinvestering. Driftsäkerhet. Öka kapacitet. Redundans.	Planerad	2027 - 2032
20/10kV fördelnings- station för södra delen av elnätet	Hantering av kapacitiva jordfels- strömmar. Öka kapacitet. Redundans.	Planerad	2028 - 2030
Nätstationsbyten i Axvall och Eggby	Reinvestering. Driftsäkerhet. Öka kapacitet.	Planerad	2029 - 2037

3.2.1 Kompletterande information om planerade investeringar

Vallebygdens Energis projekt med ny mottagningsstation 40/20/10kV som har framtidssäkrat försörjningen av elnätet är färdigställd under 2025 och arbetet med att avveckla Vallebygdens Energis gamla mottagningsstation 40/10kV har på börjats under 2026 och avslutas under 2027.

En produktionsanläggning på 7MW med solceller och batteri för energilager finns i prognosen för 2027 med investeringar direkt kopplade till projektet och är påbörjade under 2026.

Reinvesteringar i bytena av befintliga nätstationer kommer ske utifrån ålder, funktion och effektbehov under hela perioden 2027 - 2036.

För att hantera den stora mängden av jordfelsströmmar som uppstår i ett utbrett jordkabelnät för högspänning så planeras en fördelningsstation med transformering 20/10kV för den södra delen av elnätet vilket bidrar till ökad effektkapacitet och redundans. Fördelningsstationen kommer att matas från den nya mottagningsstation 40/20/10kV.

Vallebygdens Energi gör även investeringar i elnätet utifrån risk- och sårbarhetsanalyser. Dessa är inte alltid kapacitetshöjande utan syftar till redundans, driftsäkerhet med mera.

3.3 Behov av flexibilitetstjänster och andra resurser

3.3.1 Det förväntade behovet

Vallebygdens Energi har påbörjat arbetet med framtagande av en flexibilitetstjänstestrategi för en framtida hantering av dessa i elnätet.

Införandet av effekttariffer och anslutning av batterier för energilager för kunders egna förbrukning ses som en möjlighet att minska framtida effekttoppar.

Vallebygdens Energi har idag ett väl dimensionerat elnät och ser idag inte något behov av flexibilitetstjänster.

3.3.2 Redogörelse för olika typer av åtgärder inklusive omfattning av behovet av åtgärderna

Vallebygdens Energi har inget behov att redogöra för.

3.3.3 Omdirigering

Omdirigering tillämpas inte i Vallebygdens Energis elnät, i dagsläget finns ingen plan på att införa denna funktion för någon elnätstkund.

4. Företagets bedömning om de planerade åtgärderna för perioden 2027–2036 möter behovet

Med de pågående och planerade investeringarna bedömer Vallebygdens Energi att föreningens elnät har en god förmåga att kunna leverera prognostiserad kapacitet utifrån de kända förutsättningarna under perioden 2027 till 2036.

Regionnätets förmåga att kunna leverera under perioden 2027 till 2032 bedöms vara god och under perioden 2033 till 2036 som ansträngd, och kommer att behöva förstärkas för att säkerställa framtida effektbehov.

5. Samråd

5.1 Redovisning av resultat från offentligt samråd

Samrådsredogörelse redovisas i separat dokument